

Avenul Bizonului 2246/60

**Autor Bogdan Badescu
A.S.Exploratorii Reșița**

LOCALIZARE

Avenul este situat în munții Domanului, dealul Carsa, în versantul drept al vâii Sodalului Mare la 555m altitudine absolută și 6m altitudine relativă.

DESCRIEREA AVENULUI

Intrarea avenului este mică, verticală, începând cu un put de 6m, apoi unul de 20m care ajunge în Sala Topografilor. Din această sală porneste o galerie descendentă, urmată de un put de 3m, după care galeria devine impenetrabilă. Revenind în sală în partea de vest coboară Putul Bizonului iar în SE al salii, la 6m de planșeu se află continuarea avenului, care după o saritoare de 4m pe care o urcăm, se continuă prin locul numit "La Topogan". Continuarea avenului este câțiva metri mai departe printr-un put de 10m; după câteva saritori ajungem în Sala Marelui Horn. În SV al salii o galerie puternic ascendentă de 20m lungime se termină obturată de scurgerile de calcit. În tavanul salii se află Marele Horn de pe care vine o frumoasă scurgere parietală, iar în partea de NE galeria continuă cu un mic put, apoi cu stramtoarea numită "S-ul", debusând apoi într-o sală frumoasă concreționată. De aici o galerie descendentă pe al cărei planșeu sunt gururi, ajunge în Sala cu Scurgeri, de unde după ce coborâm saritorile unei galerii de 15m lungime, ajungem în Sala Bivoacului. Planșeul acestei săli este puternic inclinat. În partea de NE al salii avenul continuă printr-un put de 15m, putul debusează printr-o diaclază în al cărei planșeu se află intrarea, deocamdată impenetrabilă, a unui put de aproximativ de 25m. Până la acest ultim put avenul are 77,7m denivelare.

ISTORICUL EXPLORĂRII

Avenul a fost descoperit în iarna anului 1987 de către Nania Victor. Intrarea în aven s-a făcut în urma unor decolmatări de aproximativ 0,5m. Pentru a continua intrarea în aven s-au efectuat decolmatări și derocări și în alte puncte ale avenului. În iarna anului 1990 s-a făcut un bivoac de trei zile la care au participat un număr de patru speologi în cursul cărora s-au efectuat aproximativ 20 de ore de derocare la terminusul avenului. Rezultatele nu au fost decât pagube materiale pentru club. S-au mai făcut și numeroase alte acțiuni de explorare, fortare și cartare în care s-au evidențiat: Balogh A., Badescu B., Nania V., Tigla M., Oprea S., Miculeanici M., Suru M., Herbert G.

MORFOLOGIA GOLULUI

Avenul are lungimea de 407m, denivelarea de -77,7m și extensia de 39,5m. Este format de apa pârâului Sodolul Mare care acum a lasat o vale seaca. Avenul este dezvoltat pe diaclaze ce au doua directii principale și care strapung calcarele de varsta baremian aptian inferior. În totalitate avenul sa format în urma unirii puturilor, care mai demult aveau rol ponor, acum multe din ele sunt considerate hornuri. Indicele de dezvoltare al avenului este de 10,1. Suprafata ocupata în plan este foarte mica. Avenul are aspect labirintic, galeriile dezvoltate la diferite nivele, pe aceleasi diaclaze și de multe ori în paralel. Prăbușirile și depunerile alterneaza cu scurgerile pana la cota - 60m, mai jos avenul este spalat de puternicele infiltratii permanente ce se scurg prin putul inca neexplorat. Acest put se banuieste a fi de 25m dupa care intercepteaza o galerie colectoare cu curs temporar care este presupusa a fi între Avenul din Poiana Gropii, Avenul Bizonului și Peștera Găura Turcului, care are și rol de exurgenta.

SPELEOTEME

Avenul fiind fosil este într-o faza accentuata de concreționare, contine majoritatea speleotemelor clasice, unele de mari dimensiuni.

DEPOZITE DE UMPLUTURA

Planșeul avenului argila, blocuri de calcar și aluviuni alohtone aduse din sisturile cristalinelui de Semenec pârâul Sodolului Mare

DEPOZITE PALEONTOLOGICE

În baza putului Bizonului se afla un important depozit osuar continand fragmente de bizon, peste acestea fiind un depozit mai nou format din cochiliile unei specii de melci.

OLIMATOLOGIE

Temperatura aerului în Sala Bizonului este de 9 grade C, temperatura solului este de 8 grade C, temperatura apei este de 8 Csi umiditate relativa, în aceasi sala este de 97%. Curentii de aer din zona primelor puturi au o circulatie bidirectionala.

BIBLIOGRAFIE

Harta speologica 1 : 50 000 foaia Reșița